

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W CIESZYNIE
W ROKU 2022**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cieszyn, marzec 2023

1. Zakres zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2022 roku.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie jest niesienie pomocy osobom potrzebującym poprzez realizację zadań określonych w przepisach prawa.

W roku 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował szeroki zakres zadań, wynikających w szczególności z następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- 2) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 6) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 7) ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji,
- 8) ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- 9) ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 10) ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 11) ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 12) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 14) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych,
- 16) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku prawo energetyczne,
- 17) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska,
- 18) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym,
- 19) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym,
- 20) ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- 21) ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych,
- 22) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- 23) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 24) ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu.

W 2022 roku, w związku z wybuchem wojny na Ukrainie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował wiele zadań związanych z organizowaniem pomocy obywatelom Ukrainy przybyłym do Cieszyna.

W 2022 roku Ośrodek wykonywał również zadania gminy z zakresu przyznawania gospodarstwom domowym ustawowych świadczeń w związku z sytuacją na rynku paliw i energii.

Realizując wszystkie zadania MOPS współpracował z wieloma instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, podmiotami gospodarczymi oraz osobami prywatnymi.

1.1. Zadania ustawy o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2022 roku udzielił pomocy w formie świadczeń, przyznawanych w ramach zadań zleconych i zadań własnych:

- 344 rodzinom, które liczyły łącznie 512 osób.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- bezdomność.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było występowanie równocześnie kilku przesłanek.

Tabela nr 1 – Powody przyznania pomocy przez MOPS w 2022 roku		
powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
długotrwała lub ciężka choroba	314	398
niepełnosprawność	201	268
ubóstwo	164	223
bezrobocie	116	211
bezdomność	74	74
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	41	105
alkoholizm	26	28
potrzeba ochrony macierzyństwa	12	36
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	8
narkomania	7	12
przemoc w rodzinie	5	14

Zakres udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w 2022 roku obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku na podstawie ustawy o pomocy społecznej		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
zasiłki i pomoc w naturze:	991.669,01 zł	
zasiłki celowe (między innymi na pokrycie kosztów gazu, energii, opłacenie czynszu, remontów, leczenia, zakup odzieży, opału oraz	107.326,68 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 171 liczba rodzin: 154 liczba osób w rodzinach: 214

niezbędnych przedmiotów użytku domowego, opłacenie posiłków – śniadań i podwieczorków dla dzieci)		
zasiłki celowe specjalne (przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe)	6.743,16 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 21 liczba rodzin: 21 liczba osób w rodzinach: 29
pomoc w naturze – produkty żywnościowe dla osób przebywających w kwarantannie	99,52 zł	liczba osób, którym przyznano pomoc w naturze: 2
sprawienie pochówku	20.881,00 zł	liczba pochówków: 11, w tym 7 pochówków bez refundacji (5 dotyczyło osób dorosłych, a 2 to zbiorowe pochówki dzieci martwo urodzonych) oraz 4 pochówki, których koszty zostały zrefundowane (1 dotyczył osoby dorosłej, 3 dotyczyły dzieci martwo urodzonych z określoną płcią)
pomoc w zakresie dożywiania	216.173,90 zł (z tego dotacja w ramach Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” wyniosła 129.704,34 zł)	liczba osób, które otrzymały pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności: 126 liczba osób, które otrzymały pomoc w formie posiłku: 111 (w tym: 17 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 28 uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej lub szkoły ponadpodstawowej oraz 69 osób dorosłych) liczba dzieci, które otrzymały pomoc, nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, w formie posiłku: 8
obiady dla osób, których dochód przekracza kryterium uprawniające do otrzymania świadczenia w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	52.128,37 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 42 liczba rodzin: 42 liczba osób w rodzinach: 65
zasiłki okresowe w części gwarantowanej z budżetu państwa (przyznawane w szczególności z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)	154.657,94 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 126 liczba rodzin: 125 liczba osób w rodzinach: 183
zasiłki stałe	400.854,48 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 71 liczba rodzin: 71 liczba osób w rodzinach: 75

składki na fundusz zdrowia od osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki stałe)	32.803,96 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 61
usługi opiekuńcze	313.656,60 zł (z tego dotacja w ramach programu „Opieka 75+” wyniosła 30.369,70 zł)	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 88 liczba rodzin: 85 liczba osób w rodzinach: 112 liczba godzin: 8896
w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	18.279,00 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 1 (dziecko) liczba rodzin: 1 liczba osób w rodzinie: 4 liczba godzin: 272
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	4.791.977,57 zł	liczba osób, którym MOPS pokrył w części koszty pobytu w domach pomocy społecznej: 143
wsparcie w trzech mieszkaniach chronionych	37.972,84 zł	liczba osób, którym decyzją przyznano prawo pobytu w mieszkaniach chronionych: 9
wsparcie w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	100.000,00 zł (dotacja)	liczba osób skierowanych decyzją do placówki: 18 (w tym 6 osób dorosłych i 12 dzieci)
schronienie w schronisku i noclegowni dla osób bezdomnych	559.000,00 zł (dotacja)	liczba osób skierowanych decyzją do schroniska: 34 (w tym 3 osoby korzystały z miejsc z usługami opiekuńczymi) liczba osób, które skorzystały z noclegowni: 130 (w tym 40 osób z Cieszyna)
zadania zlecone		
specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	189.845,56 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 22 (w tym 3 dzieci) liczba rodzin: 21 liczba osób w rodzinach: 38 liczba godzin: 3232,5 (w tym 780 godzin dla 3 dzieci)
wynagrodzenie przyznane opiekunowi przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	20.553,00 zł	liczba osób, którym wypłacono wynagrodzenie: 8

W 2022 roku obowiązywały kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Tabela nr 3 – Obowiązujące w 2022 roku kryteria dochodowe w pomocy społecznej	
kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej	776,00 zł
kryterium dochodowe na osobę w rodzinie	600,00 zł

W celu przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe. Podczas przeprowadzania wywiadu lub świadczenia pracy socjalnej 71 razy korzystali z asysty funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

W I kwartale 2022 roku, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej rodziny wnioskującej o pomoc mogło nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz dokumentów przesłanych do Ośrodka w formie elektronicznej lub pocztą tradycyjną. W czasie epidemii pracownicy socjalni posługiwali się „Instrukcją procedowania dla pracowników socjalnych przy przyznawaniu świadczeń osobom w sytuacji zagrożenia zarażenia wirusem SARS-CoV-2”. W ramach świadczonej pracy socjalnej pracownicy socjalni w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osób podejmowali działania interwencyjne, współpracując w tym zakresie z Policją, Strażą Miejską, Sądem Rejonowym, placówkami służby zdrowia, pomimo że ze względu na bezpieczeństwo osób i rodzin wymagających pomocy, jak i pracowników, w celu zapobiegania rozpowszechniania się choroby zakaźnej COVID-19, Kierownik Ośrodka ograniczył w zarządzeniu wykonywanie obsługi interesantów z zastrzeżeniem tylko uzasadnionych przypadków.

Pracownicy socjalni podjęli w 110 środowiskach interwencje polegające na udzieleniu wsparcia osobom starszym i osobom niepełnosprawnym.

Po zniesieniu stanu epidemii w kraju, które miało miejsce w maju 2022 roku, w dalszym ciągu, z zachowaniem szczególnych środków ostrożności pracownicy socjalni w podobny sposób świadczyli pracę socjalną na rzecz społeczności lokalnej.

W 2022 roku pracownicy socjalni przeprowadzili także:

- 178 wywiadów na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej,
- 2 wywiady w celu ustalenia czy zasadne jest wypłacenie specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 21 wywiadów w sprawie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego,
- 6 wywiadów w sprawie potwierdzenia faktu sprawowania opieki nad dziećmi przez osobę ubiegającą się o świadczenie wychowawcze,
- 100 wywiadów alimentacyjnych na potrzeby Zespołu ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych,
- 30 wywiadów środowiskowych w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej osobom z innych gmin,
- 11 wywiadów środowiskowych w sprawie przyznania pomocy finansowej (podlegającej refundacji) dla osób z innych gmin.

W roku 2022, pracownicy socjalni MOPS udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 497 rodzinom, które liczyły łącznie 716 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 153 rodzinom, liczącym 214 osób.

Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W 2022 roku kontraktem socjalnym objętych było 120 osób.

W celu przeciwdziałania zagrożeniu utraty mieszkań MOPS wspierał rodziny udzielając pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na dofinansowanie do opłat mieszkaniowych. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej kierowali osoby zagrożone utratą mieszkania z zasobów gminy do Zakładu Budynków Miejskich w celu ustalenia możliwości odpracowania długu lub zawarcia porozumienia w sprawie rozłożenia długu na raty.

W 2022 roku pracownicy socjalni zgłosili do Centrum Zdrowia Psychicznego znajdującego się w Szpitalu Śląskim w Cieszynie 24 osoby wykazujące problemy natury psychicznej. Wielokrotnie uczestniczyli także w wizytach organizowanych przez Zespół Leczenia Środowiskowego. Centrum Zdrowia Psychicznego to miejsce, gdzie można uzyskać kompleksową, fachową pomoc psychologiczno-psychiatryczną na wszystkich szczeblach opieki psychiatrycznej. Oprócz oddziałów: całodobowego i dziennego oraz poradni powstał Zespół Leczenia Środowiskowego, który zajmuje się terapią w środowisku domowym. Opieka domowa to forma leczenia ambulatoryjnego w domu, tam, gdzie mieszka pacjent. Pomocy udzielają: lekarz, pielęgniarka psychiatryczna oraz terapeuta. Oddziaływania te pozwalają pacjentowi powrócić do pełnienia normalnych funkcji społecznych czyli wrócić do nauki w szkole czy do pracy.

W 2022 roku MOPS złożył w Sądzie Rejonowym w Cieszynie 7 wniosków o leczenie bez zgody osoby na oddziale psychiatrycznym.

W roku 2022 na terenie Cieszyna funkcjonowały 3 mieszkania chronione o charakterze treningowym, w tym:

- mieszkanie przy ul. Towarowej,
- mieszkanie przy ul. Górnej,
- mieszkanie przy ul. Błogockiej.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Mieszkanie chronione przy ul. Towarowej dysponuje 3 miejscami i jest przeznaczone dla rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2022 roku korzystała z niego 3-osobowa rodzina (ojciec z 2 dzieci).

Mieszkanie chronione przy ul. Górnej dysponuje 3 miejscami i powstało zgodnie z działaniem 4.7 Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, jest przeznaczone dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną lub upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz dla osób niewidomych. W 2022 roku w mieszkaniu tym przebywały 3 osoby.

Mieszkanie chronione zlokalizowane przy ul. Błogockiej 30 przeznaczone jest dla osób bezdomnych. W 2022 roku skorzystały z niego 3 osoby.

W 2022 roku pracownik socjalny MOPS zajmujący się pracą z osobami bezdomnymi przeprowadził 118 rozmów z osobami bezdomnymi przebywającymi w przestrzeni publicznej, pochodzącymi z Cieszyna oraz innych gmin.

Szeroko rozumiana praca socjalna, a także działania interwencyjne, pozwalają uruchamiać i podtrzymywać motywację osób bezdomnych do zmiany ich sytuacji życiowej. W ramach podejmowanych działań pracownicy MOPS kierowali osoby bezdomne chcące skorzystać z oferowanych usług aktywizujących i wspierających w wychodzeniu z bezdomności do Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”, gdzie w ramach realizowanych projektów społecznych z zakresu pomocy społecznej mogły skorzystać z proponowanych, wielotorowych form wsparcia.

Ponadto, w ramach prowadzonej pracy socjalnej w przestrzeni publicznej miasta Cieszyna pracownicy socjalni, często w asyście Straży Miejskiej, monitorowali miejsca przebywania/grupowania się osób bezdomnych niekorzystających ze wsparcia instytucjonalnego lub korzystających z niej w sposób nieregularny, z uwagi na swoje wykluczenie społeczne lub brak motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej. Celem tych działań było sukcesywne motywowanie osób bezdomnych do skorzystania z proponowanych w gminie Cieszyn form pomocy.

Warto podkreślić, że w ramach współpracy instytucji, w miesiącach jesienno-zimowych odbywały się wzmożone kontrole prowadzone przez pracowników MOPS i Straży Miejskiej miejsc, w których przebywają/nocują osoby bezdomne, podczas których wykorzystywane były elementy streetworkingu.

Pracownik socjalny MOPS pełnił także dyżur telefoniczny, poza godzinami pracy Ośrodka (od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00 i w soboty od 7.00 do 20.00), mający na celu współpracę z placówkami medycznymi, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, placówkami dla osób bezdomnych.

W 2022 roku w Cieszynie przy ul. Błogockiej 30 funkcjonowało Schronisko i Noclegownia dla osób bezdomnych. Placówki spełniają standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Schronisko dysponuje 40 miejscami dla osób bezdomnych, w tym 4 miejscami z usługami opiekuńczymi, noclegownia posiada 24 miejsca dla osób bezdomnych.

W 2022 roku gmina Cieszyn zlecała prowadzenie 22 miejsc w schronisku (w tym 3 miejsc z usługami opiekuńczymi) i 10 miejsc w noclegowni Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem”. Stowarzyszenie dysponowało nieruchomością przy ul. Błogockiej 30 na podstawie umowy użyczenia i w zakresie pozostałych wolnych miejsc – 18 w schronisku i 14 w noclegowni organizowało również współpracę z innymi gminami, w tym również gminami spoza powiatu cieszyńskiego.

Stowarzyszenie otrzymało z budżetu gminy na prowadzenie placówek dotacje w łącznej wysokości 559.000,00 zł.

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” utrzymywało współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cieszynie, w szczególności z pracownikami socjalnymi MOPS w zakresie organizowania pomocy osobom bezdomnym.

W Schronisku mogły przebywać osoby bezdomne, umieszczone na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia. MOPS prowadził postępowania administracyjne

w sprawach związanych z udzielaniem schronienia i łącznie skierował do Schroniska dla osób bezdomnych 34 osoby z Cieszyna, w tym 3 osoby korzystały z miejsc z usługami opiekuńczymi, wydano łącznie 53 decyzje. Ponadto, z pobytu interwencyjnego w schronisku skorzystało 12 osób. Z Noclegowni skorzystało natomiast 130 osób, w tym 40 z Cieszyna. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w noclegowni, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, nie wymagała przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

Gmina Cieszyn zlecała także Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem” realizację zadania pod nazwą „Nowy start nowe szanse – program aktywizacji społecznej osób bezdomnych”, które dofinansowane zostało ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna w kwocie 70.000,00 zł. Program aktywizacji społecznej i zawodowej skierowany był do osób bezdomnych uzależnionych od środków psychoaktywnych i miał na celu podniesienie ich kompetencji psychospołecznych, kwalifikacji, umiejętności i uzyskanie samodzielności życiowej. Program obejmował zajęcia edukacyjne dla osób bezdomnych w ramach Warsztatów Treningu Pracy (warsztat rzemiosła artystycznego, stolarsko-ślusarski, remontowo-budowlany, kuchenny) oraz grupy edukacyjne, treningi, grupy wsparcia. W ramach tego zadania w pierwszym kwartale 2022 roku Stowarzyszenie organizowało również streetworking w środowisku osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej. Działaniami streetworkerów objętych zostało 19 osób bezdomnych.

W grudniu 2022 roku zrealizowano także projekt pn. „Zupa na granicy” w Czeskim Cieszynie w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Polską, w który zaangażowany był Wydział Socjalny Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie, Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, Śląska Diakonia w Czeskim Cieszynie, Parafia Rzymskokatolicka w Czeskim Cieszynie. Na realizację zadania Stowarzyszenie „Być Razem” otrzymało dotację w wysokości 1.200,00 zł w ramach tzw. trybu uproszczonego. Celem tego przedsięwzięcia było rozpropagowanie możliwych form pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (w szczególności ubogich i bezdomnych) zarówno przez polskie i czeskie służby socjalne i organizacje pozarządowe. W ramach projektu organizacje przygotowały zupy (żurek – strona polska, zupa gulaszowa – strona czeska), którymi częstowano przybyłych mieszkańców. Jednocześnie podejmowano rozmowy z zainteresowanymi o możliwych formach wsparcia. Była to również okazja do pogłębienia kilkuletniej już współpracy między służbami socjalnymi z Czeskiego Cieszyna i Cieszyna. Dodatkową atrakcją, zarówno dla mieszkańców i samych organizatorów, była możliwość oddania głosu na najlepszą zupę. Wydano około 100 porcji zupy.

W 2022 roku pracownicy MOPS dwukrotnie spotykali się z pracownikami Wydziału Socjalnego Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie. W ramach tych spotkań poruszano problemy społeczne, przede wszystkim problematykę osób bezdomnych, seniorów, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wymieniono się także informacjami o dobrych praktykach i o obowiązujących przepisach prawa.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku, na zlecenie gminy Cieszyn Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” prowadziło ośrodek wsparcia – Dom Matki i Dziecka „Słonecznik” (10 miejsc, w tym 4 miejsca dla dorosłych, 6 miejsc dla dzieci), otrzymując na ten cel dotację w wysokości 100.000,00 zł. MOPS skierował do tej placówki decyzjami 18 osób z Cieszyna, w tym 6 osób dorosłych i 12 dzieci.

MOPS wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i naliczeniu odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i chorych. Wydano 34 decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i 34 decyzje o naliczeniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, w tym 1 decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej na czas oczekiwania na umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

3 osoby po umieszczeniu zrezygnowały z pobytu w domach pomocy społecznej, 2 osoby powróciły do środowiska w związku z poprawą stanu zdrowia, a 1 przeszła do placówki prywatnej, 5 osób dokonało zmiany skierowań na inny dom pomocy społecznej, 1 osoba po zmianie postanowienia sądu zrezygnowała z pobytu w placówce.

W 2022 roku 17 osób przebywających w domach pomocy społecznej zmarło.

W 2022 roku 13 złożonych wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej zostało umorzonych, z czego 4 wnioski z powodu śmierci wnioskodawców, 4 z powodu pozostania osób w środowisku pod opieką rodziny, 5 wniosków z powodu zabezpieczenia osób w innych placówkach. 1 osobie odmówiono skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na zabezpieczenie w placówce prywatnej.

Na koniec 2022 roku 14 osób oczekiwało na umieszczenie w domu pomocy społecznej, w tym 10 na podstawie decyzji wydanych w latach wcześniejszych, osoby te zwróciły się z prośbą o przesunięcie terminu przyjęcia.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej z innych gmin (przeprowadzono 161 takich wywiadów środowiskowych).

MOPS przeprowadził także 28 wywiadów środowiskowych dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie na potrzeby skierowania mieszkańców Cieszyna do Dziennego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzonego przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź” oraz do Centrum Aktywności „TON”, prowadzonego przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi w Ustroniu.

W roku 2022 MOPS zlecał świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych firmie MG Partner Marcin Grzesiak z siedzibą w Warszawie.

W 2022 roku gmina Cieszyn przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”. Program ten pozwolił uzyskać wsparcie finansowe w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie mogła przekroczyć 50% kosztów realizacji zadania.

Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 54 osoby, u których zrealizowano 7066,5 godz. usług oraz 34 osoby w ramach Programu „Opieka 75+”, u których zrealizowano 1829,5 godz. Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 1 osobę, u której zrealizowano 272 godz. Odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania wynosiła 33,20 zł, w przypadku specjalistycznych usług 67,20 zł za jedną godzinę.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonywane były przez osoby zatrudniane przez MOPS na podstawie umowy zlecenia. Objęto 22 osoby tą formą pomocy i zrealizowano 3232,5 godz. W 2022 roku cena za 1 godzinę specjalistycznej usługi wynosiła

55,00 zł, dodatkowo cena za 1 godzinę usługi wysoce specjalistycznej wynosiła: 78,00 zł (oligofrenopedagog), 85,00 zł (rehabilitant).

W 2022 roku MOPS realizował program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022 w Gminie Cieszyn” przyjęty przez Radę Miejską Cieszyna w związku z wejściem w życie programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 rok. Celem programu osłonowego była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania osób powyżej 65 roku życia, samotnie gospodarujących lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia poprzez:

- zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wsparcia (przede wszystkim poprzez uruchomienie wolontariatu) wynikających z rozeznaczonych potrzeb seniorów na terenie Gminy Cieszyn; podpisano porozumienia z 3 wolontariuszami, 3 seniorów korzystało z tej formy wsparcia (dostarczanie zakupów, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych),
- poprawę poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” (opaska bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu); z tej formy skorzystało łącznie 61 seniorów.

Program finansowany był ze środków finansowych pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Pracownicy socjalni Ośrodka współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz kierowali na szkolenia organizowane przez PUP. Utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy.

W 2022 roku MOPS współpracował także z Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”, kierując do projektu „Lepszy Ty” osoby zagrożone wykluczeniem i wykluczone społecznie, w szczególności osoby niepełnosprawne. Osoby objęte były kompleksowym wsparciem w formie doradztwa i konsultacji, szkoleń edukacyjnych i zawodowych oraz staży. W ramach projektu, z ramienia MOPS w Cieszynie wyznaczono 3 mentorów (pracowników socjalnych). Każdy z mentorów posiadał grupę uczestników projektu, z którymi był w stałym kontakcie, monitorował ich udział w projekcie.

W roku 2022 gmina Cieszyn uczestniczyła w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Podprogram 2021, współpracując w tym zakresie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Zarządem Wojewódzkim w Katowicach. PKPS na zlecenie gminy Cieszyn realizował zadanie, otrzymując dotację w wysokości 16.200,00 zł.

Z pomocy w ramach Programu mogły korzystać osoby, których dochód nie przekraczał 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (1.707,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, 1.320,00 zł w przypadku osoby w rodzinie).

W ramach Podprogramu 2022 MOPS wydał 150 skierowań dla rodzin do pomocy żywnościowej, na podstawie których skorzystały łącznie 294 osoby w rodzinach.

Asortyment wydawanej żywności był bardzo szeroki. Żywność była wydawana w jednym z pomieszczeń Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” w Cieszynie. Ponadto, pracownicy socjalni dowozili żywność osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym (grupa 12 osób).

W 2022 roku MOPS koordynował także realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2021 – 2025 (odrębne sprawozdanie), oraz sporządził Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2021 dla gminy Cieszyn, która przekazana została Radzie Miejskiej Cieszyna w kwietniu 2022 roku.

1.2. Zadania ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zakres udzielonych świadczeń rodzinnych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 4 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
zasiłki rodzinne i dodatki	1.395.448,22 zł	liczba świadczeniobiorców: 395 liczba złożonych wniosków: 425 liczba wydanych decyzji: 443
zasiłki pielęgnacyjne	2.446.167,20 zł	liczba świadczeniobiorców: 1021 liczba złożonych wniosków: 247 liczba wydanych decyzji: 355
świadczenia pielęgnacyjne	3.049.222,08 zł	liczba świadczeniobiorców: 129 liczba złożonych wniosków: 44 liczba wydanych decyzji: 168
specjalny zasiłek opiekuńczy	20.460,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 3 liczba złożonych wniosków: 3 liczba wydanych decyzji: 2
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	127.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 126 liczba złożonych wniosków: 142 liczba wydanych decyzji: 117
składki ZUS od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna	513.795,00 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 84
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna	99.646,00 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 50
realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	5.580,00zł	liczba świadczeniobiorców: 1 liczba złożonych wniosków: 0 liczba wydanych decyzji: 1
świadczenie rodzicielskie	500.168,10 zł	liczba świadczeniobiorców: 85 liczba złożonych wniosków: 54 liczba wydanych decyzji: 48

1.3. Zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zakres udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	872.983,80 zł	liczba świadczeniobiorców: 143 liczba złożonych wniosków: 134 liczba wydanych decyzji: 166

MOPS prowadząc postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2022 roku:

- przekazał komornikowi sądowemu 61 informacji mających wpływ na egzekucję świadczeń, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych,
- złożył 131 wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania wobec dłużników,
- złożył 143 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

1.4. Zadania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zakres udzielonych świadczeń wychowawczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 6 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenie wychowawcze	14.201.729,21 zł	liczba świadczeniobiorców: 3567

W roku 2022 MOPS kontynuował wypłatę świadczenia wychowawczego w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 maja 2022 roku na podstawie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego z roku 2021.

W związku ze zmianą ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od dnia 1 stycznia 2022 roku realizację przedmiotowej ustawy przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

1.5. Zadania ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” gmina odpowiedzialna była za przyznawanie i wypłacanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie wynosi 4.000,00 zł.

Tabela nr 7 – Jednorazowe świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku na podstawie ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
jednorazowe świadczenie	12.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców:3 liczba złożonych wniosków: 3 liczba wydanych decyzji: 3 liczba dzieci: 3

Rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, w szczególności kobiety w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych są także uprawnione do poradnictwa w zakresie:

- przewyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej,
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w tym zakresie koordynowane jest przez asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie. W celu uzyskania pomocy ze strony asystenta rodziny, osoby uprawnione powinny złożyć wniosek do Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. W 2022 roku do MOPS nie wpłynął żaden wniosek o koordynację poradnictwa przez asystenta rodziny.

1.6. Zadania ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.

Tabela nr 8 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku, na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
dotatki mieszkaniowe	750.617,21 zł	liczba rodzin, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 270
zadania zlecone		
dotatki energetyczne	1.971,92 zł	liczba rodzin, które skorzystały z dodatku: 51 (na podstawie wniosków złożonych w 2021 roku)

W 2022 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym nie było możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego.

1.7. Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

MOPS prowadził postępowania z zakresu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na wniosek Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej, jak i świadczeniobiorców, celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Tabela nr 9 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2022 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
decyzje dla osób nieubezpieczonych potwierdzające prawo do nieodpłatnego korzystania ze świadczeń z opieki zdrowotnej	4.647,35 zł	liczba wydanych decyzji: 39

1.8. Zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2022 roku wsparciem asystentów rodziny objętych było 55 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które liczyły łącznie 166 osób, w tym 50 rodzin zobowiązanych było postanowieniem Sądu Rejonowego w Cieszynie do pracy z asystentem rodziny. Na potrzeby pracy z jedną rodziną MOPS zlecał usługę tłumaczenia języka migowego.

MOPS zobowiązany był także przez Sąd Rejonowy w Cieszynie do prowadzenia pracy z 34 rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Część rodzin biologicznych objęta była wsparciem asystenta rodziny, a z pozostałymi pracę podejmował pracownik socjalny, kierując je również do różnych form wsparcia dostępnych na terenie Cieszyna.

MOPS koordynował współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie w zakresie współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W 2022 roku gmina ponosiła wydatki związane z pobytami 88 dzieci w pieczy zastępczej. 17 dzieci przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 49 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, w tym pełniących funkcję pogotowia opiekuńczego, zaś 22 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (6 osób – Dom Dziecka w Cieszynie, 4 osoby – Dom Dziecka w Dzięgielowie, 7 osób – Dom Dziecka w Wiśle, 3 osoby – Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Międzywiciu, 2 osoby – Rodzinny Dom Czasowego Pobytu dla Dzieci „Sindbad” w Ustroniu).

Pracownicy MOPS brali udział w posiedzeniach zespołów do spraw oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Na wniosek sądu rodzinnego przeprowadzali wywiady środowiskowe i sporządzali opinie o kandydatach na rodziny zastępcze.

MOPS odpowiedzialny był za koordynację Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Cieszyna na lata 2022 – 2024 (odrębne sprawozdanie) i bezpośrednio realizował część zadań w nim zawartych.

1.9. Zadania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W roku 2022, podobnie jak w latach poprzednich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna (odrębne sprawozdanie), jednocześnie realizując bezpośrednio część zadań w nich zawartych. MOPS organizował między innymi działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne.

Wiele zadań w ramach Programu zleczanych było do realizacji organizacjom pozarządowym w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ośrodek przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzygnięciem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych gminy Cieszyn z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, sprawował kontrolę nad realizacją zadań oraz rozliczał dotacje.

MOPS zapewniał także obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.10. Zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

MOPS prowadził Punkt konsultacyjny do spraw przemocy w rodzinie i prowadził działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2022 Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024 (odrębne sprawozdanie) i był bezpośrednim realizatorem wybranych zadań w nim ujętych, w szczególności podejmował działania edukacyjne i profilaktyczne służące zapobieganiu zjawisku przemocy w rodzinie.

MOPS prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych.

W 2022 roku gmina przystąpiła do projektu „Dziecko w Centrum – tworzenie lokalnych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem”, realizowanego przez Stowarzyszenie Moc Wsparcia z Sosnowca. Celem projektu jest ochrona dzieci przed krzywdzeniem poprzez zwiększenie kompetencji profesjonalistów pracujących z dziećmi, opracowanie Lokalnej Polityki Ochrony Dzieci oraz pilotażowe wdrożenie jej w 15 wybranych gminach województwa śląskiego. Realizacja projektu jest kontynuowana w 2023 roku. W 2022 roku pracownik Zespołu do spraw przemocy w rodzinie uczestniczył w szkoleniach i supervizjach w celu uzyskania kompetencji do pełnienia funkcji lokalnego lidera odpowiedzialnego za udzielanie pomocy placówkom opiekuńczo-wychowawczym i oświatowo-wychowawczym w tworzeniu polityk ochrony dzieci i ich wdrażaniu.

1.11. Zadania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

MOPS koordynował realizację Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2022 (odrębne sprawozdanie) w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (wsparcie dla osób potrzebujących, wsparcie dla osób starszych, wsparcie dla

osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych, ochrona rodzicielstwa, macierzyństwa i praw dziecka) oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

MOPS przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzyganiem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, a także rozliczał dotacje pod względem merytorycznym i finansowym. MOPS prowadził także kontrole stanu realizacji zleconych zadań publicznych w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

MOPS przygotowywał dokumentację, w tym umowy związane ze zlecaniem realizacji zadań publicznych w trybie określonym w m.in. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „tryb uproszczony”).

Pracownicy MOPS brali także udział w pracach komisji konkursowych opiniujących złożone oferty.

MOPS przygotowywał rekomendacje dla organizacji pozarządowych ubiegających się o środki finansowe z różnych zewnętrznych źródeł.

Ośrodek wydawał zaświadczenia dla wolontariuszy pracujących w organizacjach pozarządowych, uprawniające ich do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską w obrębie Cieszyna. W 2022 roku wydano 1 zaświadczenie dla wolontariusza pracującego na rzecz Stowarzyszenia Przyjaciół Chorych Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty.

W 2022 roku MOPS opracował zasady organizacji wolontariatu w gminie Cieszyn, które wprowadzone zostały Zarządzeniem Nr 0050.208.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 14 kwietnia 2022 roku w sprawie wprowadzenia zasad organizacji wolontariatu w gminie Cieszyn. Zgodnie z Zarządzeniem Urząd Miejski w Cieszynie, a także jednostki organizacyjne gminy Cieszyn (tzw. Korzystający) zostały zobowiązane do przekazywania Kierownikowi MOPS co roku informacji o liczbie porozumień zawartych z wolontariuszami we własnym imieniu oraz liczbie porozumień zawartych przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach realizacji zadań publicznych zleconych przez gminę Cieszyn.

W 2022 roku 2 jednostki zawarły porozumienia z wolontariuszami, w tym:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie zawarł 3 porozumienia,
- Przedszkole nr 18 zawarło 4 porozumienia.

Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach realizacji zadań publicznych zleconych przez gminę Cieszyn zawarły łącznie 59 porozumień.

W maju 2022 roku w MOPS zarządzeniem Kierownika wprowadzono nowe zasady organizacji wolontariatu.

1.12. Zadania ustawy o repatriacji.

W 2022 roku MOPS koordynował sprawy związane z repatriacją, w tym przyjęciem kolejnej rodziny repatriantów, w związku z podjętą we wrześniu 2021 roku uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zapewnienia warunków do osiedlenia na terenie gminy Cieszyn jednej rodzinie w ramach repatriacji.

W styczniu 2022 roku MOPS opracował wniosek o dotację z budżetu państwa w związku z planowanym zapewnieniem lokalu mieszkalnego rodzinie repatriantów. W czerwcu 2022 roku gmina Cieszyn zawarła Porozumienie z Wojewodą Śląskim na dofinansowanie z budżetu państwa w formie dotacji celowej zadania: „Przebudowa lokalu mieszkalnego nr 2 w istniejącym budynku mieszkalno-usługowym, 43-400 Cieszyn, ul. Katowicka 8”.

Za realizację zadania w części dotyczącej wykonania przebudowy lokalu mieszkalnego odpowiedzialny był Zakład Budynków Miejskich, który w wyniku przetargu nieograniczonego wyłonił wykonawcę robót budowlanych. MOPS odpowiedzialny był za wyposażenie lokalu.

Całkowity koszt zadania wyniósł 212.586,30 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 169.959,77 zł. Na przebudowę wydatkowano środki w wysokości 156.968,28 zł, na wykonanie dokumentacji budowlanej 6.826,50 zł, a na wyposażenie 48.791,52 zł.

Przyjazd rodziny repatriantów z Kazachstanu do Cieszyna planowany jest na koniec marca 2023 roku.

W 2022 roku do gminy Cieszyn wpłynęło także 28 wniosków z prośbą o pomoc w repatriacji.

1.13. Zadania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom fizycznym składającym wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2022 roku wydano 37 takich zaświadczeń.

1.14. Zadania ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował ustawę z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym. Celem ustawy było wspomoczenie osób spełniających kryterium dochodowe 1.500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym lub 2.100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym poprzez przyznanie i wypłacenie dodatku osłonowego. Kwota dodatku osłonowego uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie domowym oraz rodzaju paliwa, jakim było zasilane główne źródło ogrzewania.

Tabela nr 10 – Dodatki osłonowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek osłonowy	1.251.853,89 zł	liczba złożonych wniosków: 2442 liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 2216

1.15. Zadania ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym. Celem ustawy było jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 3.000,00 zł osób, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa

lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Na potrzeby dodatku węglowego przeprowadzono 254 wywiady środowiskowe.

Tabela nr 11 – Dodatki węglowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek węglowy	3.876.000,00 zł	liczba złożonych wniosków: 2005 liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 1292

1.16. Zadania ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował ustawę z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Celem przedmiotowej ustawy było między innymi wypłacenie dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Kwota dodatku uzależniona była od rodzaju paliwa, jakim zasilane było główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego.

Na potrzeby tego dodatku przeprowadzono 60 wywiadów środowiskowych.

Tabela nr 12 – Dodatki z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła przyznane na podstawie ustawy dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	466.500,00 zł	liczba złożonych wniosków: 482 liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 335

1.17. Zadania ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

W 2022 roku gmina Cieszyn przystąpiła do zakupu paliwa stałego z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych. Wnioski o zakup preferencyjny paliwa stałego (węgiel, ekogroszek, groszek) przyjmowane były w MOPS, a po pozytywnej weryfikacji listy uprawnionych osób przekazywane były do Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Cena za 1 tonę węgla, ekogroszku, groszku wynosiła 1.730,00 zł. Paliwo stałe wydawane było w składzie opałowym PHU „Donex” Donocik Spółka Jawna w Cieszynie.

W 2022 roku do MOPS złożono 235 wniosków o preferencyjny zakup węgla, 212 zostało pozytywnie rozpatrzonych. Zapotrzebowanie dotyczyło 196 500 kg orzecha i 115 500 kg ekogroszku.

1.18. Zadania ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

W 2022 roku MOPS rozpoczął realizację ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Celem ustawy jest jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 1.000,00 zł lub 1.500,00 zł osób, których główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną. Wysokość dodatku elektrycznego uzależniona jest od zużycia energii elektrycznej w roku 2021. Realizacja zadania rozpoczęła się 1 grudnia 2022 roku w zakresie przyjmowania wniosków o dodatek elektryczny. W grudniu 2022 roku w Ośrodku zostało złożonych 87 wniosków. Wypłata świadczenia nastąpi do dnia 31 marca 2023 roku.

1.19. Zadania ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie odpowiedzialny był za realizację części zadań przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Na realizację zadań w tym zakresie gmina otrzymała środki z budżetu państwa.

Ośrodek zajmował się przyjmowaniem wniosków i wypłatą jednorazowego świadczenia w wysokości 300,00 zł dla obywateli Ukrainy. W 2022 roku do Ośrodka wpłynęło 660 wniosków dla 1038 świadczeniobiorców. Wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 311.400,00 zł.

Ośrodek zajmował się przyjmowaniem wniosków i wypłacaniem świadczeń pieniężnych przysługujących z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Liczba osób, które w 2022 roku wnioskowały o to świadczenie wynosi 220, a łączna kwota wypłacona wnioskodawcom wyniosła 2.699.240,00 zł.

Ośrodek odpowiedzialny był również za sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych, ustanowionych przez sąd opiekuńczy dla małoletnich obywateli Ukrainy pozostających bez opieki osób dorosłych. Nadzór sprawowali pracownicy socjalni Zespołu ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej Ośrodka. W 2022 roku nadzór sprawowany był nad 28 opiekunami tymczasowymi, pod opieką których znajdowało się 34 dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał także bezpłatną pomoc psychologiczną dla obywateli Ukrainy. Pomoc świadczona była przez psychologa z Ukrainy. W 2022 roku skorzystały z niej 3 osoby. Wydatkowano na zadanie kwotę 195,00 zł.

Realizując zadania ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także ustawy o pomocy społecznej Ośrodek zajmował się zapewnianiem posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienia dla dzieci w przedszkolu. W 2022 roku z posiłków w szkołach skorzystało 114 dzieci, a w przedszkolach 60 dzieci.

Ośrodek przyznał także 1 osobie z Ukrainy zasiłek stały i sprawił pochówek 3 dzieciom. Na realizację tych zadań przeznaczono kwotę 38.535,60 zł.

W roku 2022 w zakresie świadczeń rodzinnych obywatele Ukrainy złożyli w Ośrodku:

- 100 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 6 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 2 wnioski o świadczenie pielęgnacyjne,
- 4 wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”,
- 2 wnioski o świadczenie rodzicielskie.

Wyplacono świadczenia rodzinne w kwocie 94.093,28 zł.

W okresie od 1 września 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku gmina Cieszyn realizowała projekt współfinansowany przez Unię Europejską pod nazwą „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Miasto Cieszyn” w trybie nadzwyczajnym w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie Społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Projekt jest kontynuowany do 30 czerwca 2023 roku. Jego celem jest poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy poprzez zapewnienie usług społecznych z zakresu wsparcia rodziny. Realizatorami projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Miejska w Cieszynie, Szkoła Podstawowa nr 5 i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Cieszynie.

W 2022 roku w ramach projektu utworzone zostały przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci nowe miejsca w placówce wsparcia dziennego – Świetlicy Środowiskowej „Przytulisko” w Cieszynie dla dzieci z Ukrainy, organizowane były także dodatkowe zajęcia aktywizujące dzieci i młodzież w tej placówce. Biblioteka Miejska organizowała zajęcia integracyjne dla dzieci i kurs języka polskiego dla dorosłych, a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał wsparcie tłumacza języka ukraińskiego oraz wsparcie pracownika merytorycznego. W 2022 roku z projektu korzystały 52 osoby z Ukrainy.

Całkowita wartość projektu wynosi 154.125,00 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE wynosi 131.006,25 zł.

W 2022 roku na realizację projektu MOPS wydatkował kwotę 5.995,87 zł, Biblioteka Miejska kwotę 11.158,84 zł, Szkoła Podstawowa nr 5 kwotę 18.049,52 zł. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci na otrzymało dotację w wysokości 25.100,00 zł.

W okresie od 14 września do 23 grudnia 2022 roku, na podstawie złożonego do Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Bielsku-Białej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapotrzebowania, Fundacja ADONAI jako podmiot ekonomii społecznej zapewniała obiady dla obywateli Ukrainy. Z tej formy pomocy skorzystało 75 osób.

Obywatele Ukrainy otrzymywali także żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 dla mieszkańców Cieszyna oraz obywateli Ukrainy. Z tej formy pomocy skorzystało 1127 osób.

W pierwszym okresie po wybuchu wojny na Ukrainie gmina uruchomiła w Miejskich Halach Targowych Punkt z darami dla uchodźców z Ukrainy. Dzięki dobrej woli i zaangażowaniu mieszkańców Cieszyna zebrano wiele produktów (ubrania, środki higieniczne, artykuły chemii gospodarczej, żywność), które następnie przekazywane były zainteresowanym obywatelom Ukrainy. W pierwszym okresie Punkt prowadzony był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Następnie, gmina zleciła jego prowadzenie Stowarzyszeniu Pomocy „Kraina Marzeń”. Stowarzyszenie otrzymało dwukrotnie dotację z budżetu gminy Cieszyn w łącznej kwocie 19.824,65 zł na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja i prowadzenie

magazynu darów dla uchodźców wojennych z Ukrainy w Miejskich Halach Targowych w Cieszynie”. Punkt działał do początku lutego 2023 roku.

1.20. Zadania pozostałych ustaw oraz wynikające z rozeznaczonych potrzeb.

W 2022 roku MOPS realizował Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Program „Opieka wytchnieniowa” ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie w ich codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa w opiece nad niepełnosprawnym członkiem rodziny oraz zapewnić czas opiekunowi na odpoczynek i regenerację. W 2022 roku z usług opieki wytchnieniowej świadczonej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej skorzystało 7 rodzin.

W 2022 roku MOPS pozyskał środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022. Program zapewniał usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dedykowane osobom niepełnosprawnym. Celem Programu była poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku, zwiększenie możliwości zaspokajania ich potrzeb oraz włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczne. W 2022 roku z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” skorzystało 35 osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny korzystały z poradnictwa w MOPS, uzyskując informacje na temat możliwości przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, likwidacji barier funkcjonalnych, zakupu sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, możliwościach uzyskania statusu osoby niepełnosprawnej, przepisach prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych, możliwościach podjęcia nauki i pracy oraz działalności organizacji pozarządowych. Pracownicy pomagali pozyskać środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej poprzez pomoc w wypełnieniu wniosków do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

MOPS prowadził obsługę Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, a jeden z pracowników był także jej członkiem.

W 2022 roku Komisja zaopiniowała 3 projekty dotyczące:

- projektu budowlano-wykonawczego pn. „Budowa windy zewnętrznej, przebudowa budynku Ratusza, remont budynku Ratusza, budynku kina oraz nawierzchni podwórka, wykonanie instalacji hydrantowej oraz instalacji oświetlenia ewakuacyjnego w budynku Ratusza, wykonanie nowego (przebudowa istniejącego) przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku Ratusza, montaż obiektów małej architektury na podwórku 43-400 Cieszyn, Rynek 1”,
- zamierzenia pn. „Rozbudowa drogi powiatowej 2619S ul. Bielskiej w Cieszynie na odcinku ok 1 km wraz z głównymi skrzyżowaniami – z ul. Stawową i ul. Wiślańską”,
- projektu pn. „Cieszyn – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020, Przedsięwzięcie PRL 22

„Poprawa dostępności Śródmieścia. Przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z docelową organizacją ruchu”.

Dodatkowo Komisja analizowała „Wariantową koncepcję modernizacji kąpieliska miejskiego oraz zagospodarowania terenu przy al. Jana Łyska 23 w Cieszynie”.

W 2022 roku dwóch pracowników MOPS brało udział w pracach transgranicznych grup roboczych, jeden pracownik uczestniczył w pracach grupy planowania przestrzennego i infrastruktury, drugi pracownik w pracach grupy współpracy instytucjonalnej i usług publicznych. Transgraniczne grupy robocze zostały powołane zgodnie z zapisami Strategii współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński.

Ośrodek koordynował współpracę gminy Cieszyn z Miastem Bielsko-Biała w zakresie przyjmowania do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej osób nietrzeźwych z terenu Cieszyna. W roku 2022 doprowadzono do Ośrodka ogółem 420 osób, w tym 388 mężczyzn i 32 kobiety (wzrost o około 16% w stosunku do roku 2021), w tym 93 w związku z wystąpieniem zagrożenia zdrowia i życia (wzrost o 23 osoby), 63 osoby w wyniku interwencji domowych (wzrost o 9 osób) oraz 264 osób w ramach interwencji publicznej (wzrost o 27 osób).

Liczba osób doprowadzonych w 2022 roku do OPPA z podziałem na wiek przedstawia się następująco:

- poniżej 18 lat: 0,
- 18 lat: 0,
- 19 – 24 lata: 7 osób (spadek o 1 osobę),
- 25 – 29 lat: 17 osób (wzrost o 9 osób),
- 30 – 49 lat: 217 osób (wzrost o 8 osób),
- 50 i powyżej 50 lat: 179 osób (wzrost o 43 osoby).

W stosunku do roku 2021 największy wzrost dotyczył doprowadzeń do Ośrodka osób w wieku 50 i powyżej 50 lat.

Doprowadzaniem osób nietrzeźwych do OPPA zajmowała się bezpośrednio Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie oraz Straż Miejska.

Pomoc finansowa gminy Cieszyn w formie dotacji dla Miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności OPPA wyniosła 94.156,00 zł.

W 2022 roku, MOPS skierował 2 dzieci z najuboższych rodzin do udziału w wycieczce letnim organizowanym w Międzywodziu przez Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach.

W 2022 roku w ramach Programu Erasmus+ 2 grupy studentów ze szkoły Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální w Ostrawie odbywały miesięczne staże pod nadzorem pracowników Ośrodka. W ramach stażu studenci zostali zapoznani z funkcjonowaniem samego Ośrodka, jego zadaniami, jak również z funkcjonowaniem innych instytucji, organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej w gminie Cieszyn.

Ponadto, w ramach projektu „Zawód nauczyciel – opracowanie i wdrożenie programów kształcenia nauczycieli na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji UŚ” studenci Uniwersytetu Śląskiego odbywali w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej praktyki w okresie od 28 kwietnia 2022 roku do 17 czerwca 2022 roku.

W 2022 roku Kierownik MOPS był członkiem następujących zespołów i komisji:

- Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- Komisji Społecznej mającej na celu wzmocnienie mechanizmu kontroli społecznej w sprawach najmu i sprzedaży lokali mieszkalnych, współpracującej z Zakładem Budynków Miejskich Sp. z o. o.

Pracownicy Ośrodka byli członkami różnych zespołów, komisji i grup, w tym:

- Zespołu do spraw dostępności, którego zadaniem jest wspieranie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miejski w Cieszynie i miejskie jednostki organizacyjne gminy Cieszyn,
- Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Transgranicznej grupy roboczej ds. planowania przestrzennego oraz infrastruktury, zajmującej się kwestiami dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- Transgranicznej grupy roboczej ds. współpracy instytucjonalnej i usług publicznych, zajmującej się uszczegółowieniem tematyki projektów transgranicznych planowanych do realizacji,
- Zespołu ds. Rozwoju Ekonomii Społecznej w Gminie Cieszyn,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2022 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie zatrudnionych było, na podstawie umowy o pracę 56 osób¹, w tym 2 osoby z powodu długotrwałych zwolnień lekarskich oraz 6 osób z powodu przebywania na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych nie wykonywało pracy, a 1 osoba zatrudniona była na podstawie umowy o zastępstwo.

MOPS zatrudniał 17 pracowników socjalnych (2 starszych specjalistów pracy socjalnej, 8 specjalistów pracy socjalnej, 3 starszych pracowników socjalnych, 4 pracowników socjalnych).

W ośrodku zatrudnionych było 5 osób na stanowisku asystenta rodziny w ramach umowy o pracę, z tego 3 osoby wykonywały pracę, 1 osoba przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim i 1 na urlopie wychowawczym, w związku z czym czasowo zatrudniono 1 asystenta na podstawie umowy zlecenia.

45 pracowników posiadało wykształcenie wyższe, 11 wykształcenie średnie.

¹Stan na 31.12.2022 r.

Tabela nr 13 – Zatrudnienie w MOPS w Cieszynie w 2022 roku		
komórka organizacyjna MOPS	liczba stanowisk pracy wg Regulaminu Organizacyjnego na dzień 31.12.2022 r.	liczba pracowników wg stanu na dzień 31.12.2022 r.
Kierownik Ośrodka	1	1
Zastępca Kierownika	1	1
Radca prawny	1	1
Dział pomocy środowiskowej	9	11
Dział świadczeń pomocy społecznej	4	5
Zespół ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych	6	7
Zespół ds. przemocy w rodzinie	2	2
Dział pracy specjalistycznej	2	2
Dział organizacyjny	4	4
Dział świadczeń rodzinnych	10	8
Dział finansowo-księgowy	6	6 (1 zastępstwo)
Zespół ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej	7	7
razem	53	56

W roku 2022 nastąpiło rozwiązanie umowy z 8 pracownikami, z czego 1 pracownik złożył wypowiedzenie o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron, 1 osoba otrzymała wypowiedzenie umowy o pracę, 2 osoby złożyły oświadczenie o rozwiązaniu umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia, 2 osoby zakończyły pracę w związku z upływem czasu na który zawarta była umowa, 2 osoby zostały przeniesione do innej jednostki w trybie art. 22 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych.

W roku 2022 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach, w tym dotyczących realizowanych ustaw oraz metod pracy, pracownicy socjalni uczestniczyli również w szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa osobistego.

3. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2022 roku.

Tabela nr 14 – Budżet MOPS w Cieszynie w 2022 roku	
1. środki finansowe w dziale 852 – pomoc społeczna, ujęte w planie finansowym MOPS	12.339.881,83 zł
środki finansowe na zadania własne	10.812.046,23 zł
zasiłki i pomoc w naturze	991.669,01 zł (w tym dotacja z budżetu państwa na z. okresowe: 154.657,94 zł, z. stałe: 400.854,48 zł, składki na fundusz zdrowia: 32.803,96 zł, pomoc w zakresie dożywiania: 129.704,34 zł)
usługi opiekuńcze	313.656,60 zł (w tym dotacja z budżetu państwa w ramach Programu „Opieka 75+”: 30.369,70 zł)
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	4.791.977,57 zł
prowadzenie 3 mieszkań chronionych	37.972,84 zł
utrzymanie Ośrodka (w tym wynagrodzenia, koszty energii elektrycznej i ciepłej, wody, opłat telefonicznych, pocztowych, zakupu artykułów biurowych, wyposażenia, zakupu drobnych usług pozostałych)	3.853.244,53 zł (w tym dotacja z budżetu państwa: 406.294,00 zł)
ryczałty i dodatki mieszkaniowe	750.617,21 zł
realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024	1.529,17 zł
realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”	46.779,30 zł (dotacja z budżetu państwa)
zakup serwera (wydatek inwestycyjny)	24.600,00 zł
środki finansowe na zadania zlecone	1.527.835,60 zł
usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	189.845,56 zł
wynagrodzenia przyznane opiekunom przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	20.553,00 zł
dodatki energetyczne	2.011,35 zł (w tym obsługa zadania: 39,43 zł)
dodatki osłonowe	1.276.890,09 zł (w tym obsługa zadania: 25.036,20 zł)
zasiłki stałe, sprawienie pochówku i zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży (pomoc dla obywateli Ukrainy)	38.535,60 zł
2. środki finansowe w dziale 855 – rodzina, ujęte w planie finansowym MOPS	24.461.058,34 zł

środki na zadania własne	812.063,55 zł
środki z Funduszu Pracy na wypłatę dodatku dla asystentów rodziny w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2022” (Fundusz Pracy)	12.840,00 zł
dodatkowe działania w zakresie wspierania rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – usługi tłumacza języka migowego	4.812,66 zł
współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	788.415,02 zł
projekt „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Miasto Cieszyn”	5.995,87 zł
środki na zadania zlecone	23.648.994,79 zł
świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekunów	9.191.979,85 zł (w tym obsługa świadczeń i wynagrodzenia: 261.155,00 zł)
świadczenia wychowawcze	14.248.271,39 zł (w tym obsługa świadczeń i wynagrodzenia: 46.542,18 zł)
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy	99.646,40 zł
realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	12.371,13 zł (w tym obsługa świadczeń: 371,13 zł)
świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	96.726,02 zł (w tym obsługa świadczeń: 2.632,74 zł)
3. środki finansowe w dziale 851 – ochrona zdrowia, ujęte w planie finansowym MOPS	271.165,60 zł
środki na zadania własne	266.518,25 zł
zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi	190.828,25 zł
zadania z zakresu zwalczania narkomanii	75.690,00 zł
środki na zadania zlecone	4.647,35 zł
decyzje dla osób nieubezpieczonych	4.647,35 zł
4. środki finansowe w dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, ujęte w planie finansowym MOPS (środki na zadania zlecone)	4.747.137,11 zł
jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy	317.628,00 zł (w tym obsługa świadczeń: 6.228,00 zł)

pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy	195,00 zł
dotatki węglowe	3.953.499,47 zł (w tym obsługa dodatków: 77.499,47 zł)
dotatki – inne źródła ciepła	475.814,64 zł (w tym obsługa dodatków: 9.314,64 zł)
5. środki finansowe w dziale 754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, ujęte w planie finansowym MOPS (środki na zadania zlecone)	2.708.552,00 zł
świadczenia na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	2.708.552,00 zł (w tym obsługa świadczeń: 9.312,00 zł)
6. środki finansowe w dziale 400 – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, ujęte w planie finansowym MOPS (środki na zadania zlecone)	3.986,61 zł
zakup paliwa stałego dla gospodarstw domowych	3.986,61 zł (obsługa zadania)
7. Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022	64.147,56 zł (dotacja z Funduszu Solidarnościowego)
8. Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022	618.239,27 zł (dotacja z Funduszu Solidarnościowego)
łącznie budżet MOPS	45.214.168,32 zł

Tabela nr 15 – Informacja o wysokościach środków finansowych na realizację zadań koordynowanych przez MOPS w 2022 roku, ujętych w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Cieszynie	
dział 852 – pomoc społeczna, dotacje na realizację zadań w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	702.602,38 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacje na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	489.000,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacja dla powiatu cieszyńskiego na dofinansowanie działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	49.765,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacja dla miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności Ośrodka przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	94.156,00 zł
dział 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, środki finansowe na wyposażenie lokalu mieszkalnego dla repatriantów	48.791,52 zł
dział 754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dotacje na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – „Organizacja i prowadzenie magazynu darów dla uchodźców wojennych z Ukrainy w Miejskich Halach Targowych w Cieszynie”	19.824,65 zł
razem	1.404.139,55 zł

Tabela nr 16 – Dochody budżetu w roku 2022 w dziale 852 – pomoc społeczna oraz w Dziale 855 – rodzina	
dział 852	
wpływy z odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej ponoszone przez rodziny (wstępni, zstępni)	512.067,72 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranych zasiłków okresowych, stałych i celowych	9.105,07 zł
wpływy z tytułu zwrotu dodatku mieszkaniowego i energetycznego	25,19 zł
wpływy z odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych nad osobami samotnymi, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb	92.086,08 zł
wpływy z tytułu rozliczeń i korekt	317,97 zł
koszty upomnienia	154,03 zł
wpływy z tytułu opłat za pobyt w mieszkaniach chronionych	10.948,84 zł
wpływy z tytułu opłat za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych	19.033,64 zł
wpływy z tytułu odpłatności za posiłki	3.172,05 zł
wpływy z tytułu odsetek od nienależnie pobranego dodatku osłonowego	2,92 zł
wpływy z tytułu opieki merytorycznej nad praktykantami	11.099,51 zł
dział 855	
wpływy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych (w tym odsetki: 4 905,09 zł)	26.828,52 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (w tym odsetki: 9.045,12 zł)	88.709,71 zł
razem	773.551,25 zł

4. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów gminy Cieszyn w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- rozwijanie i wspieranie różnych form wsparcia dziennego i całodobowego dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób długotrwale chorych,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami poprzez świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- korzystanie z różnego rodzaju programów, w tym rządowych w celu wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych,
- wspieranie rozwoju różnego rodzaju placówek opiekuńczo-leczniczych, opieki hospicyjnej, paliatywnej i terminalnej,
- profilaktyka starzenia się – promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
- tworzenie i rozwijanie wolontariatu działającego na rzecz osób starszych,
- tworzenie innowacyjnych form pomocy osobom starszym w miejscu ich zamieszkania,
- podejmowanie kompleksowych działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku – budowanie oparcia społecznego poprzez rozwijanie usług i tworzenie różnych form wsparcia dziennego, stanowiących jeden z kierunków polityki senioralnej gminy,
- wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych przy wykorzystaniu ich potencjału, wiedzy i umiejętności,
- podejmowanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób bezrobotnych, marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi podmiotami,
- zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej w celu włączenia społecznego osób i rodzin wykluczonych oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- wykorzystywanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej w aktywizacji osób zagrożonym wykluczeniem społecznym,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi w zakresie inicjowania i wspierania systemowych rozwiązań umożliwiających podjęcie pracy,
- kontynuacja współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób bezdomnych,
- podejmowanie i wspieranie nowych inicjatyw na rzecz osób zagrożonych bezdomnością, w tym z wykorzystaniem projektów socjalnych,
- rozwijanie działań związanych ze streetworkingiem wobec osób bezdomnych pozostających w przestrzeni publicznej,
- rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemu bezdomności w strefie przygranicznej, we współpracy z Wydziałem Socjalnym Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie,
- współpraca z gminami powiatu cieszyńskiego w zakresie rozwiązywania problemu osób bezdomnych przebywających na terenie Cieszyna w przestrzeni publicznej (partycypacja gmin w kosztach utrzymania schroniska i noclegowni dla osób bezdomnych),

- wspieranie inicjatyw związanych ze zwiększaniem dostępności do diagnozowania i terapii dla osób uzależnionych od różnych środków psychoaktywnych i z uzależnieniami behawioralnymi,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
- rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- wzmacnianie współpracy transgranicznej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,
- zwiększanie dostępności przestrzeni publicznej w zakresie architektonicznym, cyfrowym i informacyjnym dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- podejmowanie działań służących integracji cudzoziemców, w szczególności obywateli Ukrainy, którzy przebywają na terenie Cieszyna,
- zapewnienie sprawnej obsługi i realizacji zadań wynikających z ustaw wspierających rodzinę,
- stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry MOPS oraz zapewnienie stałej superwizji,
- zapewnienie ergonomicznych warunków pracy dla pracowników MOPS, a także bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych,
- zapewnienie środków finansowych na odnowienie elewacji budynku MOPS, prace naprawcze wokół budynku i odnowienie biur,
- kontynuacja działań mających na celu zwiększanie bezpieczeństwa pracownikom MOPS, w tym wdrożenie nagrywania rozmów telefonicznych,
- dbanie o godne wynagradzanie pracy pracowników MOPS, zapobiegające odchodzeniu wyszkolonej kadry z pomocy społecznej,
- modernizacja systemu informatycznego MOPS, przygotowanie Ośrodka do obowiązkowych zadań związanych z elektroniczną wysyłką i elektronicznym obiegiem dokumentów (zakup sprzętu komputerowego, odpowiedniego oprogramowania, zatrudnienie informatyka).